

Chambre des Représentants

SESSION 1954-1955.

16 FÉVRIER 1955.

PROPOSITION DE LOI

concernant l'égalité de rémunération de la main-d'œuvre masculine et féminine pour un travail de valeur égale.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La conférence Internationale du Travail a adopté le 29 juin 1951 la Convention n° 100 et la recommandation n° 90 concernant l'égalité de rémunération entre la main-d'œuvre masculine et la main d'œuvre féminine pour un travail de valeur égale.

Le Gouvernement Belge a ratifié cette convention le 23 mai 1952.

Le Moniteur du 23 octobre 1952 a publié cette convention. Il convient d'en rappeler particulièrement les articles 2, 3 et 4 qui sont rédigés comme suit :

Article 2.

1. — Chaque Membre devra, par des moyens adaptés aux méthodes en vigueur pour la fixation des taux de rémunération, encourager et, dans la mesure où ceci est compatible avec lesdites méthodes, assurer l'application à tous les travailleurs du principe de l'égalité de rémunération entre la main-d'œuvre masculine et la main-d'œuvre féminine pour un travail de valeur égale.

2. — Ce principe pourra être appliqué au moyen :

- a) soit de la législation nationale;
- b) soit de tout système de fixation de la rémunération établi ou reconnu par la législation;
- c) soit de conventions collectives passées entre employeurs et travailleurs;
- d) soit d'une combinaison de ces divers moyens.

Art. 3.

1. — Lorsque de telles mesures seront de nature à faciliter l'application de la présente convention, des mesures

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1954-1955.

16 FEBRUARI 1955.

WETSVOORSTEL

betreffende gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke arbeidskrachten voor arbeid van gelijke waarde.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De Internationale Arbeidsconferentie hechtte op 29 Juni 1951 haar goedkeuring aan het Verdrag n° 100 en aan de aanbeveling n° 90 betreffende gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke arbeidskrachten voor arbeid van gelijke waarde.

De Belgische Regering heeft dit verdrag bekraftigd op 23 Mei 1952.

Dit verdrag werd in het *Belgisch Staatsblad* van 23 Oktober 1952 gepubliceerd. Wij wensen vooral de aandacht te vestigen op de artikelen 2, 3 en 4 er van, die als volgt luiden :

Artikel 2.

1. — Elk lid dient de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke arbeidskrachten voor arbeid van gelijke waarde op alle werkneemers te waarborgen door middelen, die passen bij de in gebruik zijnde methoden voor het vaststellen van bezoldigingstarieven.

2. — Dit beginsel kan toegepast worden door middel van :

- a) nationale wetten of regelingen;
- b) wettelijk vastgestelde of erkende stelsels voor het vaststellen van de bezoldiging;
- c) collectieve arbeidsovereenkomsten tussen werkgevers en werkneemers;
- d) een combinatie van de verschillende bovengenoemde middelen.

Art. 3.

1. — Wanneer een dergelijke handelwijze dienstig is voor het ten uitvoer leggen van de bepalingen van dit

seront prises pour encourager l'évaluation objective des emplois sur la base des travaux qu'ils comportent.

2. — Les méthodes à suivre pour cette évaluation pourront faire l'objet de décisions, soit de la part des autorités compétentes en ce qui concerne la fixation des taux de rémunération, soit, si les taux de rémunération sont fixés en vertu de conventions collectives, de la part des parties à ces conventions.

3. — Les différences entre les taux de rémunération qui correspondent, sans considération de sexe, à des différences résultant d'une telle évaluation objective dans les travaux à effectuer ne devront pas être considérées comme contraires au principe de l'égalité de rémunération entre la main-d'œuvre masculine et la main-d'œuvre féminine pour un travail de valeur égale.

Art. 4.

Chaque Membre collaborera de la manière qui conviendra, avec des organisations d'employeurs et de travailleurs intéressées, en vue de donner effet aux dispositions de la présente convention.

Cette convention ne liant pas individuellement les Belges, n'a pas été soumise au Parlement.

A l'heure actuelle nulle mesure législative n'a été prise pour donner une portée pratique à cette convention, en faisant entrer les principes adoptés dans la législation interne du pays.

Le Gouvernement a bien soumis la question de l'égalité de rémunération au Conseil National du Travail. Actuellement les résultats des travaux de ce Conseil ne sont pas connus.

Il importe que l'adoption des principes soit suivie de réalités concrètes.

C'est pour exécuter l'article 2 de la convention que j'ai l'honneur de déposer la présente proposition.

Verdrag, dienen maatregelen genomen te worden om een objectieve waardering van beroepen op basis van het te verrichten werk te bevorderen.

2. — De te volgen methoden bij deze waardering kunnen gekozen worden door de autoriteiten, die verantwoordelijk zijn voor de vaststelling van de bezoldigingstarieven of, wanneer deze tarieven vastgesteld zijn bij collectieve arbeidsovereenkomsten, door de betrokken partijen.

3. — Tariefsverschillen, die zonder aanzien des geslachts voortvloeien uit bij een dergelijke objectieve waardering vastgestelde verschillen in het te verrichten werk, mogen niet als strijdig met het beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke arbeidskrachten voor arbeid van gelijke waarde beschouwd worden.

Art. 4.

Elk lid dient op gepaste wijze samen te werken met de betrokken organisaties van werkgevers en werknemers ten einde uitvoering te geven aan het bepaalde in dit Verdrag.

Daar de Belgen door het Verdrag niet persoonlijk gebonden zijn, werd dit niet aan het Parlement voorgelegd.

Totnogtoe werd geen enkele wetgevende maatregel genomen, om aan dit verdrag een praktische draagwijdte te geven door het opnemen van de aangenomen beginselen in de interne wetgeving van het land.

De Regering heeft weliswaar het vraagstuk van de gelijke beloning aan de Nationale Arbeidsraad voorgelegd. Thans zijn de uitslagen der werkzaamheden van die Raad nog niet bekend.

Het is nodig, dat de aanvaarding van de beginselen door concrete verwezenlijkingen zou worden gevuld.

Het is met het oog op de uitvoering van artikel 2 van het verdrag, dat ik de eer heb dit wetsvoorstel in te dienen.

Yvonne LAMBERT.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Une rémunération égale sera allouée pour un travail de valeur égale à tous les travailleurs des deux sexes (sousmis respectivement aux lois sur le contrat de travail et sur le contrat d'emploi).

Art. 2.

Par rémunération, il faut entendre le salaire ou traitement ordinaire, de base ou minimum et tous autres avantages payés directement ou indirectement, en espèce ou en nature, par l'employeur au travailleur en raison de l'emploi de ce dernier.

Art. 3.

Toutes clauses des conventions collectives ou autres qui dérogent à l'article premier seront nulles.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Voor gelijkwaardig werk wordt een gelijkwaardig loon toegekend aan alle arbeiders van beider kanten, die onderscheidenlijk vallen onder de wetten op de arbeidsovereenkomst voor arbeiders en op de arbeidsovereenkomst voor bedienden.

Art. 2.

Onder loon dient te worden verstaan het gewone basis- of minimumloon of wedde en alle andere voordelen die rechtstreeks of onrechtstreeks, in speciën of in natura, door de werkgever aan de arbeider wegens de dienstbetrekking van laatstgenoemde worden uitbetaald.

Art. 3.

Alle bedingen van collectieve of andere overeenkomsten die van het eerste artikel afwijken, zijn nietig.

Art. 4.

Les infractions aux dispositions de la présente loi sont punies d'un emprisonnement de 8 jours à 1 an et d'une amende de 500 à 10.000 francs ou d'une de ces peines seulement.

Art. 5.

Le Roi fixe, après consultation des commissions paritaires compétentes lorsqu'elles existent, les critères d'équivalence des professions.

Art. 4.

De overtredingen van het bepaalde in deze wet worden gestraft met gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 jaar en met geldboete van 500 tot 10.000 frank of met één van die straffen alleen.

Art. 5.

De Koning stelt, na overleg met de bevoegde paritaire comité's, wanneer deze bestaan, de gelijkwaardigheidscriteria der beroepen vast.

Yvonne LAMBERT,
Germaine COPEE-GERBINET,
Alex FONTAINE-BORGUET,
Jeanne VANDERVEKEN-VAN DE PLAS,
Mathilde GROESSER-SCHROYENS.
